

ДРІБНИЦІ.

(Надіслане зі Злуч. Держав.)

Стечиноватий Бориско, позір!

Телеграми з Лондону доносять, що німецькі війська, котрі вертають з Росії пересякли більшовизмом і поширюють революційні брошури... Німецьке правління в неспокою...

Нашішіть, добр. в "Нар. Волі", яким способом позбутися від кайзерови і його урядови тої зарзари. Я думаю, що не вистар... чило переводити "Н. В." на німецьку мову і вислати її на лік "зараженим" і переконати їх, що більшовизм се жидівська шпана...

Вашішіть, хай редактор Вашої газети зіб'є або заперечить те, що революція в Німеччині знесе небезпеку для світової демократії, а ідея більшовизму (переведене соціалізму в практиці) між німеччином народом знесе небезпеку панованя Скоропадських на Україні.

Максимум і мінімум.

Максимум — се значить остаточна точка в довершачомуся ділі або кінцевий, повний розвій даної справи, який можна досягнути. Мінімум, се значить та точка даної справи, поза яку ніше не можна упастися. В соціалістичній справі максимум значить осягнене всією суєю робітничою змагань, котрі разом творять соціалізм, або розкот сказавши, заведемо соціалізм в практиці. Мінімум в соціалістичній справі значить частинне задоволене деяких робітничих домагань, котрі на багаванні, що вони становлять найвищий домаганя соціалізму.

В природі і в різних справах мінімум і максимум можна примирити, як два протиположні кінци. Предмет або справа може розвинути з мінімум до максимуму, а також і впасти з максимуму до мінімуму. От Вам примір як можна висудувувати в подібних случаях що до моральности: "Плань українських проти-соціалістичних редакторів діяла до максимуму". — "Честь на наш соціал-патріотів впадо до мінімуму". От, як бачите, в моральній справі мінімум чести є багато ближший до максимуму планоти, чим до максимуму чести.

"Слет, едет командір на коню".

Передминушого тижня до реж. "Роб." почта принесла три повіткові картички від добр. Г.Ф. Семешко з Владивостоку, в котрих він загадує про т.Н.Герело

Н. Андреев.

ПОЧАТКИ РЕЛІГІЇ.

(Продовжене.)

Дикі люди пояснюють вилнваним злих духів таку небезпечні хороби і божевілье. Одначе такий погляд дуже розширений серед простого народу ще й тепер. Насилася на людий всякі хороби, духи можуть на них писати також смерті. І справді багато дикунів вірять, що смерть роблять духи навіть тоді, коли причина смерті і без того ясна, наприклад, коли людина утонула або була убита. На основі таких вірувань повстали чари і ворожбитство.

Божевільні люди, як відомо, мають величезну силу; часто троє або четверо здорових людей не можуть дати ради з одним божевільним, що дає йому особливі сили. Дикуні думають, що сю силу дає йому злий дух, що вселяє ся в нього. Так само всяке особливе умінє, яке проявляє та чи инша людина, пояснюють вони тим, що в сій людині сидить якийсь небуль дух. Дух опановує людину, на думку дикунів, також і тоді, коли вона відчуває сильне зворушення, шось бурмоче і робить дивні і незрозумілі ркхи. Всі вчинки і слова жерця (священника) що перебуває в екстазі (себто в стані сильної зворушеня) — лише один мандрівець — не вважає ся його власними; на них діяють ся духи на вчинки і слова того бога, що ввійшов в нього. Відповідаючи на поставлене питанє, жрець відказує так: "Весь його вигляд нагадує людину, що збожеволіла."

Та коли злий дух увійшов в тіло людини, то він може його вигнати звідти? Первісна людина думає, що се можна зробити. Одних людей опановують зліи, а других добрі духи. Чорний не наслати доброго духа на лихого і не пригнати сего втітки? Та хтож може се зробити? Завважайте людина сього не робить: вона не має власти над духами. Для сього треба звернути ся до ворожбита, себто до дуже розумної і до-свідченої людини, бо первісні люди вірять, що кожний великий розум і знанє показує, що в людині сидить великий, сильний дух.

Таким чином чарівник, або ворожбит являєть ся у дикунів рівночасно з лікарем. Щоби вигнати з людини лихого духа, треба насамперед зробити так, щоб духови стало неприємно перебувати в тілі даної людини. Для сього дикун обкурює слабу людину в тій надії, що дух ратуєчи себе від смороду, вийде з тіла хворого. Часом він силкуєт ся заллукати духа страшином галасом, загрозуючими рухами. У деяких дикунів чарівник стає проти хворого рачки і гавкає на нього по собачому цілими годинами; часом він має при собі поминичку, котра допомагає йому стогном і витем. Ось що оповідає один мандрівець про таке ліченє у індіанського племені Ку м а н і в:

Коли слабість все більше і більше охоплювала хворого, вони казали, що в нього вселили ся духи. Тоді запрошувало чарівника. Чарівник а початку гласкав хворого, вимовляв чарівні слова, лизав лєжкі частини його тіла і ссав їх, кажучи, що він витягає з хворого дхив; потім брав гильку якогось дерева, чудодійну силу; котрого знають лише чарівники, і ласкотав нею себе в горлі, аж поки починав ргати; потім він ревів, зітхав, тремтів, тупав ногами зо дві години; на-решті видобував маленьку, тверду, чорну кульку. Родичі хворого відносили сю кульку в поле і промовляли: "Ди собі, диволо!"

Найчастіше, щоби вигнати одного духа, ворога першому, чарівник стоїть в добрих відносинах з деякими людьми, котрим він приносить жертви. В потрібні мми кличе одного з них на поміч і просить прогнати того злого духа, що сидить в хорій людині. Дикуні вірять, що при помочи духів-приятелів, чарівник не лише лічить хорих, але й сам послає хороби, а також виробляє такі ркхи, котрих іншакі він не міг би зробити. В сьім і полягають чари.

К а ф р и (в Африці) думають, що лихі люди повертають жите тілам мерців, котрі потім

ка, котрий є дуже хорій після довгої подорожі через океан і знаходить ся тепер в шпиталі. Також пише він, що ми "милились" що до большевизму, і він готов прихити і "поправити" наші "помилки", а також ставити свою кандидатуру на редактора "Робітника". Семешко... Семешко, той чи не той? Ні, не той, що був співредактором "Робітника", бо той поїхав до Катеринослава між українських робітників, а сей з Владивостоку, співредактор російської бізнес-патріотичної "Дальної Окраїни"... А з рештою як приде, то зажадаємо справозданя з його діяльности на Україні.

Теорія не годить ся в практиці.

Д. Б., астроном зі скрентонськ обсерваторії, що відкрив появу нової комети в "Роб.", я-кось був взв ся до "політичної філософії" і оснував теорію, що вороги наших ворогів є нашими приятелями. Однак теорія не годить ся в практиці. Большевики австрійські і німецькі є ворогами свого кайзера і цисаря, значить нашого і Б. во-рога; тут виходить, що большевики є приятелями Д. Б., але на ділі так не є, — Б. і на даліше вважає большевиків своїми ворогами... Але можливо, що він змінить свою теорію — сего він магає практика.

Цікаве.

Пару літ тому назад Австрія наймала собі агентів і давала десятків тисяч ріжним "заслуженим мужам", щоби викликали революцію на Україні і помагала видавати "Союз визволення України" в тій цілі. Цікаво знати, скількиб тепер Австрія і Німеччина дали, аби здусити на Україні революцію?

І в поле не бері, і дома не лиші.

Наші патріоти дуже верещать і проливають слези, як котрий небуль Українєць причинив ся чимось в культурному розвою другого народови (часто можна подибати пиянове М. Гоголя) і кричать, що такий а такий народ розвинув ся завдяки нашим дітям, але рівночасно кричать, если наш народ приймає до своєї громади злібних людей з другої нації. Такі пересялки повинізм дурниць вє помалю відходять в історичну минувшину. Тепер народ починає вже дивитись здоровим очима на справу і шукає собі приятелів не по національно-сти, але по ідеі.

Витолковувати "Свободу" за дачі і методи боротьби "І. В.

Відділ У. С. Д. П. в Трансконі, Ман.

В. "і соціалістичної партії є так трудно, як витолковувати з роду спільно краску молока.

Гр. Л.—н.

ДО ЕКЗ. КОМ. У.С.Д.П. Трансконі, Ман.

Дорогі Товариші! —

Дня 5-го липня с.р. наш відділ У.С.Д.П. ч. 23 відбув своє звичайне засіданє, на котрім по-лагджено багато важних справ. Між иншим порушено справу т. І. Бейнбриджа, секр. Дом. Екз. Ком. Соц. Дем. Партії в Канаді. Тов. Бейнбридж став засуджений на три місяці тюрми і ми, члени вище згаданого відділу ршишли на своїм засіданю звернути ся в "Р.Н." до всіх членів нашої партії з за-явом до збираня фондів на оборону т. Бейнбриджа і на поміч його родині. В "Р.Н." було поміщено, що тов. Бейнбридж арештований, але не було подано, чий йому треба матеріальної помочи. Хоч члени нашої партії і взагалі всі свідомі робітники перетяжені всімаими фондами на нашій укр. робітничій справі, то все-ж такі ми вважаємо, що не зашкодить проголосити в "Р.Н." і сю так важну справу і по амозі її перепти. Тов. Бейнбридж потернів один за нас всіх, отже ми повинні постояти всі за одного, повинні помочі ему, його жінці і тром діткам, котрі отались без жадно го матеріального забезпеченя.

На повисше згаданю цінь наш відділ складає \$8.25, котрі троші передаємо Е. К. нашої партії і просимо вислати їх до комітету оборони т. Бейнбриджа, котрому назву нашого відділу. Що до фінансового справозданя Е. К., справозданя з голо-сованя на секр. Е. К. і відпові-

дий, пояснені і порад в "Партійнім Вістнику" Е. К., то наш відділ прийняв се все з великим во-леменем і ухвалив вислати від себе Е. К. і Адм. "Р.Н." вотум до-віря.

Наш відділ звіає всі відділи У.С.Д.П., щоби вони і на далі працювали так щиро і згідно з Е. К., як се робили до сєй пори, а всякі роздори і кириню щоби оминали, а провокаторів і бізнес-соц.-патріотів геть від себе викладали. Постараймо ся, товариші раз, щоби в нашії партії були любов, братерство і згода. Бо лише як будемо в згоді, братерстві і любови, то дуже скоро пізнаємо ріжних про-вокаторів і ворогів робітничої класи. Коли нас, товариші, хо-че хтось роз'єднати своїми про-вокаторськими і брехливини-шмтатами — так ми тоді повинні єше ліше зміцнити свої сили і показати, що ми дійсно свєдомі робітники і не дамо себе збаламути.

Нашим кличем повинно тепер бути: Зміцнюймо нашу газету "Роб. Народ". Збираймо фонди на Українській Робітничий Дім в Вінніпегу!

Наш відділ висловлює свою солідарність і симпатію до всіх членів нашої партії і обіцяє ся спільно з ними працювати на користь робітничій цілому свєдомі робітничій класі.

Наш відділ вітає нові відділи У.С.Д.П. в Портелжі як Прєрі і Форт Френсіс і обіцяє їм щиро помагати в їхньому розво-ю.

До праці, товариші, а побіда по нашії сторони!

Всім бувшим "соціалістам" а тепер киринниками і провоката-рам нашої робітничої організації, як також всім редакторам укр. продажних шмат ми заси-лаємо вислів свого обуреня і погорди.

Проч з киринниками! Проч з бізнес-патріотами! Хай же братерство! Хай же згода! Хай же "Роб. Народ!"

За відділ У.С.Д.П. в Трансконі, Ман.,

Н. Сабунчак, секр. (Печатка відділу).

ДО ВІДДІЛУ У. С. Д. П. В КАНАДІ.

Подеть ся до відомо всім відділам нашої партії, що поста-влено на кандидата до Екз. Ком. тов. В. Н. Колісника, Зах. Окр. Комітет вже також потвер-див.

В "Партійнім Вістнику" було сказано, що коли всі три округні комітети потвердять канди-датуру тов. Колісника, так Е. К. єго проголосить організато-ром нашої партії без голосова-ня членства, з тої причини, що члени нашої партії вже раз го-лосували на т. Колісника, однак на днях їм отримали лист від С. О. К., в яким сказано, що відділ в Гельф і Темптон, Онт., домагають ся номінацій канди-дату на партійного організато-ра.

В виду сего Е. К. отзирає номінацію кандидатів на організа-тора партії і коли до 60 днів від 17-го с. м. не буде ані одного кандидата крім т. Колісника, Е. К. проголосить єго організато-ром, посяк довше чекати годі, бо справа терпить.

Екз. Ком. У.С.Д.П.

НОВИЙ ВІДДІЛ У. С. Д. П.

Форт Френсіс, Онт.

Товариші робітнікі! Діаємо ся з вами веселою ві-сткою, що на 9 м. заснував ся в нас відділ У.С.Д.П., котрий числить вже поверх 40 членів. Сподіємо ся, що се число побі-

льшит ся в скорім часі в двоє.

Робітник, котрий лежав в по-росі темноти, тепер підіймає свою голову, напружує свій ум і силкуєт ся пізнати, хто єму ворог а хто приятель. Він бачить ворога, котрий гнітить "ро-бітника довгі літа, котрий ссе його кров. Робітник прозрів і бачить рай на землі, а не як йо-му дехто говорив, що рай є аж десь за хмарами. Він бачить несправедливість на свєті і питає сам себе: хто витворив всі бо-гаства на свєті? Я робив по фабриках, по майнах, по фар-мак і де лише була робота, але нігде не бачив, щоби пан працю-вав разом з робітником. І то-му робітник приходить до голо-вои по розум і питає себе зно-ва: як не я те все витворив? Так я, але чому я не можу користу-вати ся своєю працею? Чому се панство краде від нас те бо-гаство? Робітник приглядаєт ся своему житю, дивить ся на свою змарнулу жінку, дивить ся на свої діточки, які в кучотку стулялись нераз холодно і го-лодні. І робітник бачучи яку несправедливість підносить сво-ї мозолисті руки і могутній го-лосом кричить на весь свєт: Пролетарю, пробудись, єднали-ся і відбери той рай від панів, який вони від тебе вкрали, а не жди на той, що тобі обіщують по смерті!

Отвори, робітнику очи і по-глянь на свєт, який він красивий, що аж любо дивитись, а ти зав-язуєш свої дитинні очи, щоби не бачила і не знала нічого, що би всяка голола одурювала тво-ю дитину, а також і тебе само-го. Опамятайся і не давай свій так тяжко запрацьований гріш на такі річи, з котрих ти не ма-єш користі.

Тому проч з дурисьвітами! Хай же правда! Хай же соці-

лязім! Хай же "Роб. Народ!"
Н. Кантемір.

НЕ ПОСИЛАЙТЕ ДІТЯ ПРА-ЦЮВАТИ ДО ФАБРИК!

Монтреал, Кве.

Вже вісім літ минає як я лажу по американській землі; за той час я наробив ся у всьляких фа-бриках в Злуч. Державах і Канаді і багато дехто бачив. Од-нак нічо мене так не здивувало — ані ті високі доми, ані ті ви-ставні театральні видовища — як малі діти, працюючі по фа-бриках. Я роблю в фабриці і тут роблять діти, які не мають ще поверх десять літ і то ще тя-жко працюють. Один хлопєць має десять літ і замітає в фабриці підлогу. Він приходить од-ного разу до мене і просить ме-не, щоби йому врубати держак від мітли, бо она бе єго по голо-ві через те, що за довга для не-го. І що ви, родичі таких ді-тей скажете? Ви вислаєте ді-тя до фабрик до праці і они мусять там брати той самий ло-т що бере дорослий мущина. Я запитав того дитину-робітни-ка, що його примусило йти до тої праці, а він відповів мені, що мати його примусила. Пи-таю його даліше, де його та-то працює. Він відповів, що в цементовій. Потім я спитав через що родичі примушують його до праці на капіталіста, а він у відповід мені сказав, що його тато що заробить, то про-не, а мати каже йому йти заробити хоть на власне удержанє. Я спитав того працюючої дитини, що було б, якби він хотів йти до роботи? "То мене за-раз набили ремінем, — відпові-дав він мені. — Моє старша се-стра від вісім літ працює на ка-піталіста, а для неї навіть на у-бранє не вистарає."

І подумайте собі, робітнікі і робітничі, які ті діти будуть, до яких ині вступуть від вісім до дев'яцять літ в капіталістичних димах? Ви, робітнікі і робіт-ничі, замість послати десятьлітню дитину до праці, послайте її до школи. Вже й робітни-кам час пробудитись з того те-рлого сну і пізнати всю неспра-ведливість, яка над нами доко-нуєт ся. Час нам думати про поділенє нашої долі а не про пиянство і подібні річи. Нам самим треба за собою постояти і вчити своїх дітей, які они ма-ють жити а не послати їх до фабрики. Я думаю, що кож-дий робітник може дати удержанє десятилітній дитині без потреби послати її до праці на капіталіста, кожний може пі-слати свою дитину до школи.

М. Ключко.

НЕ ЧЕКАЙМО!

Товариші. Всім нам вже від певного часу відомо, що в Вінніпегу будець ся Укр. Робітничий Дім. Для кого він?? Робітничий Дім будець ся для нас всіх, українських робітників і фермерів в Канаді. Тому то ми, котрі живемо поза Вінніпегом, не повинні чекати за-всєгда на когось і користати з готового, але нашим обов'язком є заслати свої датки і то безпоруочно, негайно і помо-чи всіми силами побудувати як найскорше сей Робітничий Дім. Робітничий Дім се є святиня, якої значеня для укр. робітничий Дім се не можна легковажити. Робітничий Дім, се буде найдоро-зший скарб укр. робітників тут за морем. З Робітничого Дому будуть йти лучі світла для укр. робітників по всіх закутках Канади, як також і поза Канадою, де лиш тільки будуть знаходитись українські робітнікі.

Робітничий Дім оживить нас духом правди, так як сонє о-живляє всікі рстини своїми весняними, теплыми лучами і будить їх до нового життя.

Тому, товариші, не чекаймо, а кінчим своє свєятє діло. Вінніпєгські товариші працюють понад сили, і просять нас о поміч в кожній часті "Р. Н.", а ті просять забирати чимали мі-сли в "Р. Н." Чи не приємнішо було би нам читати живу нау-ку в тих самих колонках "Р.Н.", чи не гарніше булоб побачити щирю подку за свою малу леп-ту. Тому я прошу і заклинаю Вас, Товариші: Не чекаймо, а спільним кінчати розпочате вели-ке діло.

Г. Філіпович.